

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

DIREKTORAT ZA MAKROEKONOMSKE I FISKALNE ANALIZE I PROJEKCIJE

MJESEČNI

MAKROEKONOMSKI IZVJEŠTAJ

JUL 2024

+ 3.2%

PROCIJENA
GLOBALNOG RASTA
MMF-a U 2024.

+ 3.1%

RAST GRAĐEVINSKE
AKTIVNOSTI U PRVOJ
POLOVINI 2024.

+ 3.5%

INFLACIJA U JULU NAJNIŽA OD
SEPTEMBRA 2021.

+ 30.4 MILIONA
SUFICIT BUDŽETA ZA ŠEST
MJESECI 2024.

+ 15.8%

RAST BROJA PREVEZENIH
PUTNIKA NA AERODROMIMA U
PRVOJ POLOVINI 2024.

+ 28.3%

RAST NOVOODOBRENIH
KREDITA ZA ŠEST MJESECI 2024.

+ 1.9%

RAST PRIHODA U TURIZMU
U DRUGOM KVARTALU
2024.

+ 6.3%

RAST ZAPOSLENOSTI
U PRVIH ŠEST MJESECI 2024.

Realni sektor i inflacija

U prvih šest mjeseci 2024. zabilježeno je 885.186 dolazaka domaćih i stranih turista, što je godišnji rast od 0,8%, dok je broj noćenja turista iznosio 5.098.139 (pad 6,4%). U drugom kvartalu 2024, ostvareni prihodi u turizmu iznosili su 340,1 mil.€, što je 1,9% više u odnosu na isti kvartal 2023. U prvoj polovini 2024, zabilježen je rast prevezenih putnika u svim vidovima saobraćaja, pri čemu broj prevezenih putnika na crnogorskim aerodromima bilježi rast od 15,8%. Građevinska aktivnost je u prvih pola godine porasla i bilježi rast vrijednosti izvršenih građevinskih radova od 3,1%. Indeks prometa u uslugama u drugom kvartalu 2024. veći je za 8,6% na godišnjem nivou. Zabilježen je rast prometa robe u trgovini na malo od 10,4% u prvih šest mjeseci 2024. Industrijska proizvodnja je zabilježila pad od 6,7%, na koji je značajno uticao pad proizvodnje električne energije od 24,2%, dok je rast zabilježen u sektorima vađenja rude i kamena (10,6%) i prerađivačke industrije (8,3%). Prosječna stopa inflacije za prvih pola godine iznosi 4,6%, a najveći doprinos rastu potrošačkih cijena dale su cijene u kategoriji 'Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva' (0,95 p.p) i cijene odjeće i obuće (0,93 p.p). U julu je inflacija iznosila 3,5%, što je najniža stopa od septembra 2021. godine.

Međunarodno okruženje

U julskom izvještaju MMF-a¹, zadržana je prognoza svjetskog ekonomskog rasta na 3,2% u 2024. i 3,3% u 2025. godini.

Američka privreda će, prema prognozi MMF-a, porasti 2,6% u 2024. i 1,9% u 2025, dok će ekonomski rast Eurozone iznositi 0,9% ove i 1,5% sljedeće godine. Prognozirani rast u ekonomijama u razvoju je revidiran naviše, podstaknut jačom aktivnošću u Aziji (posebno u Kini i Indiji). Globalna inflacija će nastaviti da opada, ali usporenijim tempom. U naprednim ekonomijama se očekuje dostizanje ciljane inflacije do kraja 2025, dok će u zemljama u razvoju inflacija opadati sporije.

Zaposlenost i dohodak

Na tržištu rada zabilježeni su pozitivni trendovi. Prosječni broj zaposlenih u prvih šest mjeseci 2024. iznosio je 253,8 hiljada i povećan je 6,3% u odnosu na isti period 2023. Registrovana stopa nezaposlenosti ZZZCG u junu 2024, iznosila je 11,6% (pad 2,2 p.p na godišnjem nivou). Prosječna neto zarada u prvih pola godine uvećana je za 5,9% na godišnjem nivou i iznosila je 827€, dok je prosječna penzija sa obračunatim razlikama u junu iznosila 514,75€, što predstavlja godišnji rast od 26,8%.

Fiskalni sektor

Prihodi budžeta za period januar - jun 2024, iznosili su 1.309,2 mil.€ ili 18,6% procijenjenog BDP-a (7.034,0 mil.€), što je u odnosu na isti period 2023. veće za 72,7 mil.€ (5,9%). U poređenju sa planom, prihodi budžeta su veći za 75,4 mil.€ (6,1%). U prvih šest mjeseci 2024, najznačajniji rast u odnosu na plan zabilježen je kod: poreza na

¹ [WEO: The Global Economy in a Sticky Spot](#)

dobit pravnih lica 35,4%, poreza na dohodak fizičkih lica 22,0% i doprinosa 4,8%. Neznatno odstupanje u odnosu na plan bilježe prihodi po osnovu poreza na dodatu vrijednost koji su za šest mjeseci iznosili 536,0 mil.€, što je u poređenju sa planom niže 0,6 mil.€ (0,1%). Izdaci budžeta za period januar - jun ove godine, iznosili su 1.278,7 mil.€ i manji su za 108,5 mil.€ (7,8%) u odnosu na plan, dok su u odnosu na isti period prethodne godine veći 207,2 mil.€ (19,3%). Najveće odstupanje je kod izdvajanja za isplatu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, dominantno zbog povećanja minimalne penzije, transfera institucijama i značajnije kod institucija javnog zdravlja, kao i rasta izdvajanja za bruto zarade (usvajanje granskih kolektivnih ugovora kojima su povećane zarade zaposlenih u javnom sektoru u 2023). U prvih pola godine 2024, ostvaren je suficit budžeta od 30,4 mil.€ (0,4% procijenjenog BDP-a).

Finansijski sektor

Neto profit crnogorskih banaka u junu 2024. iznosio je 87,2 mil.€, što je 31,4% više u odnosu na jun 2023. Ukupni krediti su na kraju juna 2024. iznosili 4.483,0 mil.€ i ostvarili su godišnji rast od 12,5%. Krediti privredi su zabilježili rast od 10,6%, dok su krediti stanovništvu porasli 12,3%. Novoodobreni krediti su u prvoj polovini godine iznosili 824,5 mil.€ (rast od 28,3%), od čega su pozajmice privrede iznosile 392,7 mil.€ (rast 18,9%), dok su građani pozajmili 396,0 mil.€ (rast 48,9%). U junu 2024, zabilježen je rast ukupnih depozita od 2,1%, kada su iznosili 5.383,4 mil.€. U šestom mjesecu 2024, u blokadi je

bilo 20.625 dužnika, dok je ukupan dug po osnovu koga je izvršena blokada računa iznosio 1.272,4 mil.€ i bilježi godišnji rast od 18,5%.

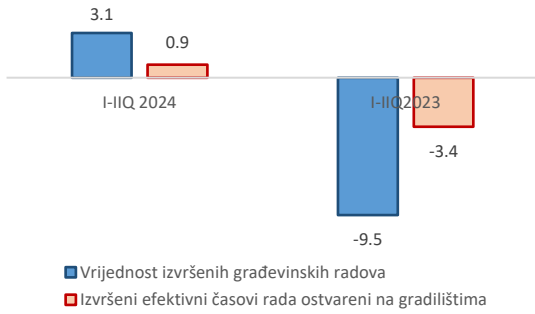

Spoljnotrgovinska razmjena i investicije

Spoljnotrgovinski deficit u prvih šest mjeseci 2024. iznosio je 1 644,1 mil.€, što predstavlja godišnji rast od 13,9%. Izvoz u vrijednosti od 287,9 mil.€ je smanjen za 24,5%, u najvećoj mjeri pod uticajem pada izvoza električne energije za 70,9% i aluminijuma za 51,8%. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 14,9% i manja je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 20,9%. Uvoz roba vrijedan 1.932,0 mil.€ povećan je za 5,9% u odnosu na isti period prošle godine, prevashodno povećanjem uvoza mineralnih goriva i maziva (18,2%) i mašina i transportnih uređaja (rast 12,7%).

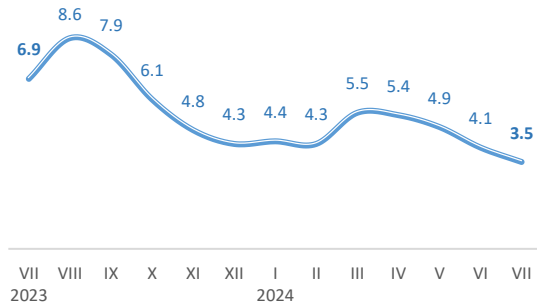
Prema preliminarnim podacima, neto priliv stranih direktnih investicija (SDI), u prvih šest mjeseci 2024, iznosio je 245,4 mil.€, što je za 4,7% manje u odnosu na isti period 2023. Ukupan priliv SDI u prvih pola godine iznosio je 422,1 mil.€ (pad 6,7% na godišnjem nivou). U strukturi vlasničkih ulaganja, investicije u kompanije i banke iznosile su 59,9 mil.€ (rast od 15,2%), dok su ulaganja u nekretnine iznosila 199,9 mil.€ (pad od 10,2%). Priliv SDI u formi interkompanijskog duga iznosio je 156,3 mil.€, što je za 4,9% više nego u periodu januar – jun 2023. Ukupan odliv SDI u istom periodu iznosio je 176,7 mil.€ (pad od 9,4%). Najveće učešće u ukupnom prilivu SDI imale su Srbija (68,3 mil.€), Ruska Federacija (59,0 mil.€) i Turska (49,1 mil.€), što čini 41,8% priliva SDI.

Grafik 1 Građevinska aktivnost, stope rasta u %

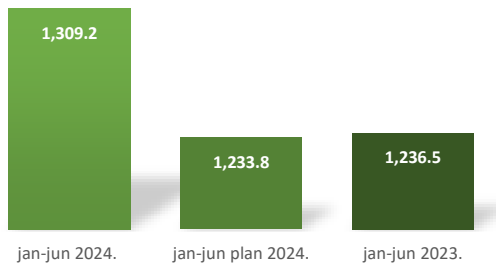
...Rast vrijednosti izvršenih građevinskih radova u prvih pola godine iznosio 3,1%...

Grafik 2 Inflacija, CPI, godišnja stopa %

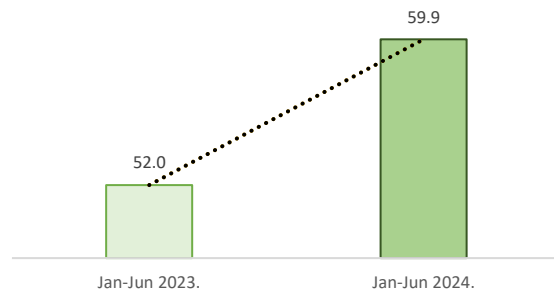
...Inflacija u julu 2024. iznosila 3,5%...

Grafik 3 Prihodi budžeta, u mil.€

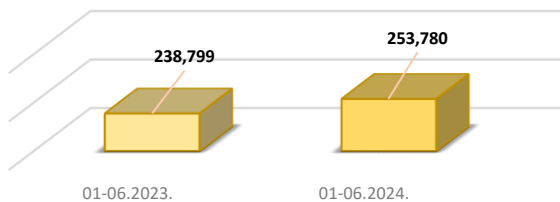
...Prihodi budžeta su porasli 5,9% na godišnjem nivou i 6,1% u odnosu na plan...

Grafik 4 Strane direktne investicije u kompanije i banke, u mil.€

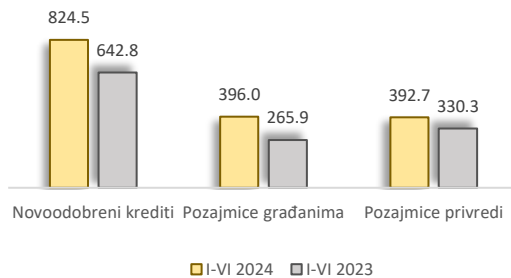
...Rast stranih direktnih investicija u kompanije i banke u prvoj polovini godine od 15,2%...

Grafik 5 Prosječan broj zaposlenih u Crnoj Gori

...Broj zaposlenih u prvoj polovini godine veći 6,3%...

Grafik 6 Novoodobreni krediti, u mil.€

...Novoodobreni krediti za šest mjeseci tekuće godine bilježe rast od 28,3%...